

אמר להם הממונה

פרק שלישי יומא

לו.

מסורת הש"ס

(א) וזחים כ., (ב) [תוספתא
מנחות פ"י ה"ג], (ג) מנחות
נב.; (ד) [לקמן מג.],
(ה) בסק"א: חלף, (ו) [דברים כו],
(ז) "ל" [יבמות פ' הערל דף
ע"ג.],

הגהות הב"ח

(ה) גמ' אפילו מונח רבי
השואר רבי אדר' יוסי דר' י
יהודה מוסק' (ב) ו' ע"ל
עולה עון לקט שכחה ופאה
(ומשער) עני ח"מ"מ ור"ש
(ש"י) על גרס' לה: (א) ו' צ'
ד"ה מאן שמעת כו' בין
האולס לתנוח' קשדושי דתק
בממני' פורס' (ד) ד"ה קח
בין האולס כו' שמן המזרח
לתנוח' (א) שמו צפרון
מוצרב: (א) השאך ר' אפר
כו' קא אמרי וזי אפער
דרבי דמסוק' אמ: (ו) ד"ה
אין הכי כו' נוקמיה בחלק
כמוי של ב' העזרה:

רבינו חננאל

מתניתין ולא כל ידיו דמיא
ורשטו איתו על צד המזבח
צפות, איהו צד צד המזבח
הכשר בשחיטת קדשים
צפוני צפוני עד כותל עורה
צפוני כנגד כל המזבח דברי
י' יוסי ב"ר יהודה. ר' א
אלעזר בן שמעון מוסף
לפי המערב אף בין האולם
למזבח. ר' מוסף קמצה
המזבח ולרחץ כ"ב אמה,
והם מקום דרית הכתנים
אמה ומקום דרית
רגלי ישראל [א.א.].
נמצאת ל"ב יוסי ב"ר יהודה
צפון ל"ב אמה בלבד והוא
ארץ המזבח. ולה א"ר
ב"ר שמעון ג"ר אמה. היה
משטח אינה ל"ב אמה
יהודה, דהא לית ליה מקום
ש"ר לשחיטת אלא כנגד
המזבח בלבד. ר' זמנתי קת
שחיטת הפר בין האולם
למזבח. לה נבי ליתא, אלא
אפילו מנגד המזבח ולרחץ,
ונמצא ל"ר כשר בשחיטה
א"ר אמה, וזה מוכרח מדברי
עד כותל ההיכל נוקמיה
ככל עובדיה. ואומר אלא
מתני' ראובן לוקמה בן
מזבח לבנות העזרה ולרבי
כל צפון אמה. אלא אלה
קרבן שחטו קרוב להיכל,
יש שכן גדול תחישת
ל"ב אמי כולל לבוא
בדם תפר מרחוק. כך לרבי
א"ע"פ שכל עזרה כולה
שם הוא, משום חולשה
דבתי גדול קירבה. מקום
בית החולפות כן ש"ו אמה
שהוא עומד פה מזה ומזה
עד ההיכל וכתבוליו ותאיו
הכליל והמקדש והמזבלי

ב'מ' מאן שמעט ליה דאמר זין אונס ולמוצה. קרוי לפון לשחיטת קדש
קדשים מחיי פחה היכל ולפון זין האונס ולמוצה (א) דמגן במתני'
וספרו היה עומד בין האונס ולמוצה ותנן בפרק דלקמן (דף מא:)
שבמקום שזרי שחטו דקתני באו לא אלל פרו שניה וסמך שתי ידיו
כ'ו' שחטו וקיבל במזרק כ'ו' ט' וינגד

גמ' מאן שמעת ל' דאמר בין האולם ולמזבח צפון רבי אלעזר ברבי שמעון היא דתניא ⁽⁶⁾ איהו צפון מקור של מזבח צפוני ועד כותל העזרה וכנגד כל המזבח כולו צפון דברי ר' יוסי בר' יהודה ר' אלעזר בר"ש מוסיף אף בין האולם ולמזבח "רבי מוסיף אף מקום דריסת רגלי הכהנים ואף מקום דריסת רגלי ישראל אבל מן החליפות ולפנים הכל מודים שפסול לימא רבי אלעזר ברבי שמעון היא ולא רבי אפילו תימא רבי ⁽⁶⁾ ורבי השתא אדרבי יוסי ברבי יהודה מוסיף אדרבי אלעזר ברבי שמעון לא מוסיף אנן הכי קא אמרינן אי רבי היא נוקמיה בכולה עזרה אלא מאי רבי אלעזר ברבי שמעון היא ונוקמיה בין מזבח ולכותל אלא מאי אית לך למימר משום חולשא דכהן גדול לרבי נמי משום חולשא דכהן גדול: ראשו לדרום ופניו למערב: היכי משכחת לה אמר רב בעוקם את ראשו ונוקמיה להדיא אמר אבוי גזירה שמא ירביץ גללים תנו רבנן ⁽⁷⁾ כיצד סומך הזבח עומד בצפון ופניו למערב והסומך עומד במזרח ופניו למערב ומניה שתי ידיו בין שתי קרנות של זבח ⁽⁸⁾ ובלבד שלא יהא דבר חוצץ בינו לבין הזבח ומתורה על חמאת עון חמאת ועל אשם עון אשם ועל עולה עון לקט שכחה ופאה ⁽⁹⁾ ומעשר עני דברי רבי יוסי הגלילי רבי עקיבא אומר יאין עולה באה אלא על עשה ועל לא תעשה שניתק לעשה במאי קא מיפלגי אמר ר' ירמיה בלאו

הוא דמוסיק' לה אצל דרבי אלעזר לית ליה אפשר נומר כן המרוחק
כשר והמקורב פסול: **אנן הכי קאמרינן**. כלומר הא ודאי פשיטא
לן דרבי נמי אית ליה בין האולם ולמוצה צפון והאי דקא אמרי
דמכשיר כל צפון העזרה דאי כרבי' למה לי לקרוביה לבין האולם
אלא מאי רבי אלעזר ברבי שמעון נוקמיה בין כותל מוצה לפוני
ממש התם הוא: אלא מאי אית לך למימר. אחאי מקרב ליה
מרחוק: **לרבי נמי** א"ע דכל עזרה כשרה בצפון שלה מקרב
ופניו להכי: **שם ריבין גללים**. ובגאי' הוא להראות בית הריעי'
נמצא וזכו שלא כנגד המוצה שאינו מושכו לצד דרום כל אורח
סמיכת קדשי קדשים: **עומד בצפון**. שקדשי קדשים טעונין צפון
אחריו למזרח: **עון חטאת**. אותו חטא שהוא מביא עליו: **ועל עול**
דמנחות (פ"ג) ולא גרסינן דה מעשר עני דהא יש לו וידיו וגם נתמיו
משה (י' **רבי עקיבא אומר אין עולה בזה כו'**). טעמא מפרש בתו'
אמר אם על לא מעשה הרי על מעשה שניתק לעשה.

תום'

מן שמעת לה' בין **האדום** ל**מלכות בצור**. (דומקין) מתקן שחשש בצור, דמלך חמ"ב (חמשה עשר) [א] וסמן וסמן במקום שחשש, **א"ל** את גלל **לפיכך** **משה** **הושיע** **דבין** **גיראל**. ואל"ס קומהין **מן** (אולם) (כחל) למלך במקום שחל לשמור. ס"ל שחשש שמה ידן גלל. וברב ש"ל את דבר חוצין. [ב] סמך ל"ה תמך אדון סדמ"ד על הא"ה עד ה' עד ור, עד ור דבר חל שחוק, וקומהין וכן חמ"ב (חמשה עשר) [א] וסמן קרן את חמ"ד עד למלך של חמשה עשר ימים, ודבר מן שחשש שחוק (דיוטול) שחשש שחמשה עשר [א] וסמן עד [א] חמשה עשר, לרבות עד יום הכספים וסמיה. עד עולה ק"ח שחשש וסמיה. שחל את חמ"ד. וק"ב קומהין וסמיה (מחמ"ס ח"י) עד א"ל חמשה עשר (שני) ועין ל"ה עד ור וסמך וסמך על חמשה ראשון ל"ה יחוס וסמיה וסמיה עד חמשה עשר. וכן חמשה עשר לרעיו סמך (שני)

נוקמיה בין המזבח ולבושת. תימה מאי קס"ד להמקשה דקאמרי ליימא דלא כרבי כיון דלר"א בר"ש נמי קשה נוקמיה ביין המזבח כולו ויש לומר דס"ד דשכלמא לר"א בר"ש כיון דעל ידך המזבח הוי מקום נגסין ועצמות ושולחנות לא מוקמי ליה הכס שאין לשם מקום פניו כולי האי ועוד שמה ירביץ גללים ואכל המזבח גנאי הוא אכל לר' לוקמיה רחוק משם אכל הפתח ומכל מקום מהדר ליה דטפי הוה עדיפא ללוקמיה אכל המזבח מלקרצו כל כך להיכל אלא משום מולשא דכהן גדול:

ומעשר עני. לא ידענא אמי
לא גרס ליה רש"י דאף
על גב דבמוספתא דמנחות ליתא
דלמא צרייתא אחריתי היא וזי
משום דיש לו יודיו דכתיב וגם
נתתיו ללוי לגר וגו' מ"מ כיון דאז
לו יודיו צפני עצמו אלא אבז מעשר
שני כמו תרומה דאין מתודה עליה
צפני עצמה דחתן במסכת ביכורים
(פ' ב' משנה ב) ומייתי לה בפרק
(ה' והבז דף צג) ובמסכת מעשר שני
(פ"ה משנה י') תנא וגם נתתיו לרבות
את התרומה וכו' להכי מתודה גמי
עון מעשר עני על העולה ועוד
דודיו דהתם היינו כשעשה דאין והכא
מתודה עון מעשר עני:

על עשה ועל לא תעשה שניתק
לעשה. לא ידענא אמאי לא
קא חשיב כל לאוי דלא לקו עליהו
כגון לאו שצבילות ולאו שאין זו
מעשה וגרלה לי מדכתיב (ויקרא כ)
וגרלה לו ותקנה ורואי
במקום אחר והיינו עשה צדיקו לתקן
לעשות סוכה ותפילין וכיוצא בהן ואם
עבר יום או יומים עולה מכפרת עליו
וכן לא תעשה היתק לעשה וכן על
חייבי מיתות ועל חייבי כריתות וחייבי
לאוין חמורין היתה מכפרת אלף שיש
לאוין אחרת שגושן אמור אלף הני אין להם ריבוי ותקנה צדקו: אחר:
לאו

ג' ליתא דלא כרבי הכי קשיא לן דחנא דמתינתין לית ליה דרבי
למזבח ונקמיה בחלק כפוני ^א דכל העושה באזה מקום שיריה:
ויוכל עורה לפוניו. דהא כלולי עלמא עיקר כפון דירך המזבח
י' האי: משום חולשא דכהן. שלא יכבד עליו משוי מזרח הדס
לגד הפתח המזבח חולשא דכהן: ונקמיה לדיא. ואחוריו למזבח
לגד המזבח והכי שפיר טפי להיות זכנו לנפון ורשאו לדרוס
וצר אלא שיהא מקצת גופו צין האולם ולמזבח: כיצד שומך. כל
ופניו למערב. ואחוריו למזרח: והסומך. הצעלים: עומד בצמורה.
ועון לקט שניה ופאה. שאין להן ידיו. הכי גרסינן לה בצמוספתא
א' זה מעשר ראשון ליתום ולא אלמנה זה מעשר עני (מעשר שני פ"ה
ותא' זה מה עולה באה אס על כריתות צ"ד ע"ה שושן
הא אלא על מה עשה ועל אס תעשה שיהיה לנשח שאין לחיין עליו:

[illegible][illegible]

עין משפט
נר מצוה

בג א מיי פ"ה מהל' צית
הבחירה הל' טז:
מד ב ג מיי פ"ג מהל'
מעשה הקרצנות הלכה
יד:
ד [מיי' שם הלכה יג]:

מוסף רש"י

[illegible][illegible]